

Minoritetspolitikens utveckling 2018

INFLYTANDE OCH DELAKTIGHET
- EN FÖRDJUPNING

Nionde uppföljningsrapport

- Del 1: En tematisk fördjupning om inflytande och delaktighet i kommuners och landstings verksamheter.
- Del 2: En redovisning av uppföljningsmyndigheternas övriga uppdrag.

Underlag för rapporten

- Enkäter till samtliga 290 kommuner och 21 landsting/regioner.
- Sammanlagt 8 fokusgrupper.
- Referensgrupp med representanter för de nationella minoriteternas riks- och ungdomsorganisationer.

Svarsfrekvenser på enkäterna

	Kommuner	Landsting
Totalt antal	290	21
Antal svar	215	19
<i>Svarsfrekvens (%)</i>	74	90
Totalt antal i FO	81	15
Antal svar av i FO	79	14
<i>Svarsfrekvens i FO (%)</i>	98	93
Totalt antal ej i FO	209	6
Antal svar ej i FO	136	5
<i>Svarsfrekvens ej i FO (%)</i>	65	83

Resultat – Inflytande och delaktighet

- Fortfarande stora skillnader mellan kommuner och regioner inom förvaltningsområden och övriga
- Det finns en samstämmighet om hur ett bra samråd ska se ut men svårt att få till i praktiken – ansvaret upplevs ligga hos någon annan.
- Det behövs olika former för samråd anpassade till sammanhanget - för och nackdelar med samtliga former.
- Skillnader mellan de olika minoriteternas möjlighet till inflytande och delaktighet

Form av inflytande och delaktighet i kommuner

	Direktkontakt med politiker el. tjänstemän	Formaliserade samråd	Rep. i kommunens råd för äldre frågor	Referensgrupper	Remissinstanser	Öppna hearings i frågor	Rep. i kommunens ungdomsråd
Totalt antal	116	80	59	51	44	37	17
<i>Total andel (%)</i>	54	37	27	24	20	17	8
Antal i FO	70	75	42	46	36	23	9
<i>Andel i FO (%)</i>	89	95	53	58	46	29	11
Antal ej i FO	46	5	17	5	8	14	8
<i>Andel ej i FO (%)</i>	34	4	13	4	6	10	6

Form av inflytande och delaktighet, landsting

	Formaliserade samråd	Direktkontakt med politiker el. tjänstemän	Referensgrupper	Remissinstanser	Rep. i landstingets råd för äldrefrågor	Rep. i landstingets ungdomsråd	Öppna hearings i frågor
Totalt antal	13	12	6	4	1	1	0
Antal i FO	13	11	6	4	0	1	0
Antal ej i FO	0	1	0	0	1	0	0

Vad berörs i samråden?

Det finns skillnader på vad som tas upp med olika minoriteter.

- Språk och kultur vanligast med NM i FO, också de frågor som man har mest reellt inflytande över t.ex. olika kulturaktiviteter.
- Diskriminering och utsatthet med romer och judar

Vilka deltar?

- Oftast "enskilda" samråd med den NM vars språk man får SB för
- Vanligast med personer som representerar NM organisationer men även vanligt med enskilda som inte representerar någon organisation
- Lättast att engagera äldre och svårast att nå unga, barn förekommer sällan.

Fokusgrupper med tjänstepersoner

- Olika förväntningar på vad samråden ska leda till bland minoriteter och tjänstepersoner.
- En utmaning kan vara att få kontakt med minoriteterna och det kan leda till att samråd inte kommer till stånd.
- Andra anledningar till att samråd inte kommer till stånd med alla minoriteter är att kommunen inte avsatt resurser för detta i samordnarnas tjänster.
- Svårast att nå barn och unga och att få yngre att engagera sig.

Fokusgrupper med minoriteter

- Vikten av att få delta redan i planeringen av samråden och att få vara med och utforma strategier och handlingsplaner.
- Vikten av långsiktighet och kontinuitet
- Välinformerade och kunniga tjänstepersoner och politiker.
- De största utmaningarna var enligt minoritetsgrupperna att myndigheterna verkar tro att samråd är något de kan välja bort och att många personer från minoriteterna inte vet vilka rättigheter de har.
- Rena informationsmöte "för att" – väcker irritation

Några utmaningar

- ✓ Minoriteternas resurser räcker inte till för att delta i alla sammanhang som förväntas av dem.
- ✓ Orealistiskt att kommuner och regioner ska prioritera frågor om det inte finns en tydlig efterfrågan från minoriteterna
- ✓ Kunskapsnivån fortfarande låg i kommuner och regioner
- ✓ Fungerande metoder kan vara resurskrävande, t.ex. uppsökande
- ✓ Stadsbidraget både en väsentlig resurs och en källa till konflikter
- ✓ Minoritetspolitikens a- och b- lag (och c-lag). Romer och judar hamnar vid sidan av arbetet för minoriteternas rättigheter.

Förslag till åtgärder, sammanfattade

- ✓ Utökade resurser till uppföljningsmyndigheterna
- ✓ Att ge samtliga länsstyrelser uppdrag med resurser att vara ett regionalt stöd i kommuners och regioners arbete med förverkligande av minoritetspolitiken i sina respektive län
- ✓ Att bestämmelserna kring användandet av statsbidrag till kommuner och landsting förtydligas
- ✓ Att de nationella minoriteterna ges ökade resurser både för sina verksamheter och för samråd
- ✓ Att MUCF och LSU tillsammans med ungdomsförbunden utvecklar former för inflytande för barn och unga från de nationella minoriteterna
- ✓ Att regeringen i dialog med den judiska minoriteten tar fram långsiktiga lösningar för att säkerställa deras rättigheter avseende minoritetspolitikens samtliga delområden

Kiitos!

Gijtto!

Tack!

Najis!

אֶדְאָנִיקַ

Giitoe!

Kiitos!

Giitu!

Gäjhtoe!

För er uppmärksamhet

Länsstyrelsen
Stockholm

Länsstyrelsen Stockholm

010-223 10 00

minoriteter.stockholm@lansstyrelsen.se

Sámediggi
Sámedigge
Sámedigkie
Sametinget

Sametinget

0980-780 30

kansli@sametinget.se

Hur är ett bra samråd upplagt?

- Samråden ska vara planerade i god tid, gärna ha en årsplan
- Samrådet ska ha ett tydligt syfte
- Deltagare med beslutsmandat ska vara närvarande
- Dagordning ska skickas ut i god tid
- Det ska vara möjligt att påverka dagordningen
- Gärna diskussionsprotokoll
- Beslutsprocessen ska vara transparent
- Mötesdeltagare ska få ekonomisk ersättning för sin medverkan

Resultat – diskriminering och utsatthet

- Berörs i minst utsträckning och främst med judar och romer, vilka även upplever sig som mest utsatta
- Bör enligt kommunerna kopplas till övriga frågor om diskriminering och MR arbetet
- Olika frågor som är viktiga för de olika NM.

Resultat –språk och kulturell identitet

- Språk och kultur är de frågor som behandlas av flest kommuner
- Högtidsdagar, tillgängliggöra böcker och tidskrifter både på språken och om NM
- 13 landsting, samtliga i FO har genomfört insatser för att främja NM språk och kultur

